

Sygnatura akt VI Ka 293/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 maja 2017 r.**

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski.

Sędziowie SSO Małgorzata Peteja-Żak

SSR del. Agnieszka Woźniak (spr.)

Protokolant Kamil Koczur

przy udziale Jarosława Warszawskiego Prokuratora Prokuratury Rejonowej
w Z.

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2017 r.

sprawy **M. W.** ur. (...) w C.

syna Z. i M.

oskarżonego z art. 178a§4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 6 lutego 2017 r. sygnatura akt VII K 852/16

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Zabrze do ponownego rozpoznania.

Sygnatura akt VI Ka 293/17

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 maja 2017 roku

w zakresie całości rozstrzygnięcia

M. W. stanął pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 kk polegającego na tym, że w dniu 8 października 2016 roku w Z., kierował pojazdem mechanicznym samochodem osobowym marki A. o nr rej. (...) w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu I – 1,67 mg/l; II – 1,47 mg/l; III – 1,38 mg/l, IV – 1,33 mg/l, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich, sygn. akt II K 436/14 z dnia 16 grudnia 2014 r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości tj. za przestępstwo z art. 178a § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2017 roku w sprawie o sygnaturze akt VII K 852/16 Sąd Rejonowy w Zabrze:

- uznał oskarżonego winnym tego, że w dniu 8 października 2016 roku w Z., będąc w stanie nietrzeźwości (badanie urządzeniem kontrolno – pomiarowym do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu wykazało kolejno I. 1,67 mg/dm³, II. 1,47mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu) prowadził w ruchu lądowym samochód marki A. o nr rej. (...), będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 16 grudnia 2014 roku sygn. akt II K 436/14, tj. występku z art. 178a § 4 w zw. z § 1 kk i za to na mocy art. 178a § 4 kk skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

- na mocy art. 42 § 3 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych dożywotnio,

- na mocy art. 63 § 4 kk na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 8 października 2016 roku,

- na mocy art. 43a § 2 kk zobowiązał oskarżonego do zapłaty świadczenia pieniężnego w kwocie 15.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,

- na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok został wydany na posiedzeniu, w oparciu o wcześniej złożony przez prokuratora wniosek, o którym mowa w art. 335 § 1 kpk.

Od wyroku apelację wywiódł oskarżony, zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzucił w pierwszej kolejności obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia polegającą na:

- zaniechaniu przesłuchania z urzędu funkcjonariuszy policji dokonujących pomiarów zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, pomimo iż atest urządzenia, którym dokonano pomiarów, jak i samo jego użycie budzą poważne wątpliwości,

- bezkrytycznym przyznaniu waloru wiarygodności dokumentom zgromadzonym w sprawie, pomimo iż budzą one poważne wątpliwości, w szczególności protokoły z przeprowadzonych czynności użycia urządzeń do dokonania pomiarów,

- zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z urzędu w postaci opinii biegłych psychiatrów, co do poczytalności oskarżonego w chwili czynu i możliwości podjęcia racjonalnej obrony.

W dalszej kolejności zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu kary bezwzględnego pozbawienia wolności, podczas gdy w jego ocenie, z uwagi na podłoże czynu, który jest skutkiem jego problemów życiowych, związanych ze zdrowiem rodziców, o których się bardzo martwi, sąd mógł (a zdaniem skarżącego powinien) wymierzyć karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Podnosząc te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę wyroku poprzez wymierzenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona przez oskarżonego apelacja spowodować musiała ten skutek, że koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Zabrze do ponownego rozpoznania.

Sąd I instancji dopuścił się bowiem obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia. Wprawdzie naruszone zostały przepisy inne, niż wskazane w apelacji przez oskarżonego, jednak naruszenie to mogło doprowadzić i niechybnie doprowadziło do zaniechania wysłuchania i uwzględnienia przez sąd zmienionego stanowiska oskarżonego w zakresie wnioskowanej co do niego kary, a dalej zaniechania przeprowadzenia

postępowania dowodowego w zakresie przez niego oczekiwanym (na skutek nieuwzględnienia wniosku prokuratora, zwrócenia mu sprawy i wniesienia aktu oskarżenia na zasadach ogólnych).

Obraza przepisów postępowania, jakiej dopuścił się sąd I instancji wiąże się z nieprawidłowym zawiadomieniem oskarżonego o terminie posiedzenia, jakie odbyło się w dniu 6 lutego 2017 roku, na którym to posiedzeniu zapadł wobec oskarżonego wyrok skazujący. Przesyłka kierowana do oskarżonego z zawiadomieniem go o terminie posiedzenia nie została mu doręczona, była natomiast awizowana. Awizacja ta nie była jednak prawidłowa wbrew temu, co na posiedzeniu stwierdził Sąd Rejonowy w Zabrzu. Próba doręczenia zawiadomienia miała miejsce w dniu 27 grudnia 2016 roku i wówczas pozostawiono dla oskarżonego pierwsze awizo. W związku z brakiem odebrania korespondencji, w dniu 4 stycznia 2017 roku pozostawiono dla niego drugie awizo, co uznać należy za prawidłowe, faktycznie bowiem w tej dacie winno to zostać uczynione. Zwrot przesyłki po drugiej awizacji nastąpił jednak zbyt wcześnie – oskarżony miał siedem dni od pozostawienia mu drugiego awiza na odbiór korespondencji, a więc do dnia 11 stycznia 2017 roku włącznie, gdzie tymczasem przesyłka została zwrócona do nadawcy już w dniu 10 stycznia 2017 roku, a więc czas należny oskarżonemu na odbiór korespondencji skrócono mu w istocie o dwa dni – 10 i 11 stycznia 2017 roku. Zwrot korespondencji powinien być nastąpić w dniu 12 stycznia 2017 roku. Jeśli zaś tak, to uznać należało, że M. W. nie był prawidłowo zawiadomiony o terminie posiedzenia, na które miał prawo się stawić i wyrazić swoje zmienione stanowisko, co do wnioskowanej wobec niego kary. Dodać należy, iż pozostałą korespondencją kierowaną do niego przez sąd, oskarżony odbierał, w tym odebrał zawiadomienie o terminie wcześniejszego posiedzenia, która to korespondencja także była awizowana (k.25). Oczywiście w orbicie zainteresowania Sądu Okręgowego pozostawała okoliczność, iż oskarżony pierwotnie zgodził się na zawnioskowaną przez prokuratora i orzeczoną zgodnie z tym wnioskiem karę, jednakże nie można odmawiać oskarżonemu prawa do zmiany stanowiska procesowego. Sąd odwoławczy dostrzegł także, iż na pierwszy termin posiedzenia oskarżony, prawidłowo zawiadomiony, także się nie stawił, a również na tym terminie posiedzenia mógł wyrazić swoje stanowisko procesowe. Nie ma jednak pewności, że na kolejne posiedzenie by się stawił, nie wiadomo bowiem, kiedy stanowisko to zmienił.

Brak prawidłowego zawiadomienia oskarżonego o terminie posiedzenia w dniu 6 lutego 2017 roku i uniemożliwienie mu przez to wyrażenia zmienionego stanowiska procesowego jest istotnym naruszeniem przepisów proceduralnych tym bardziej jeśli weźmie się pod uwagę treść art. 447 § 5 kpk. Zgodnie z tym przepisem, podstawą apelacji, w przypadku wyroku wydanego w trybie art. 335 kpk, nie mogą być zarzuty określone w art. 438 punkt 3 i 4 kpk, związane z treścią zawartego porozumienia, a więc zarzuty dotyczące błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia oraz rażącej niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka. Zarzuty tego rodzaju podnosi właśnie oskarżony w apelacji, przy czym ten ostatni zarzut wprost, natomiast zarzut dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia niejako pod płaszczykiem zarzutu naruszenia przepisów proceduralnych. Gdyby apelacja oskarżonego była rozpoznawana merytorycznie, wyłącznie w zakresie podniesionych przez niego wprost zarzutów, Sąd Okręgowy musiałby rozważać, czy nie stanowi ona obejścia zakazu unormowanego w art. 447 § 5 kpk i czy nie należałoby jej pozostawić bez rozpoznania. Takie rozstrzygnięcie w powiązaniu z nieprawidłowym zawiadomieniem o terminie posiedzenia i nieobecnością na tym posiedzeniu ewidentnie godziłoby w prawo oskarżonego do obrony. Dodać należy, iż brak jest także dowodu, by sąd I instancji pouczył oskarżonego zgodnie z treścią art. 343 § 5a kpk. Nie zrobił tego na posiedzeniu, brak jest także dyspozycji doręczenia pouczenia w tym zakresie w zarządzeniu o wyznaczeniu posiedzenia. To, że oskarżony był pouczony o treści tego przepisu w postępowaniu przygotowawczym przez przesłuchującego go funkcjonariusza policji, obowiązku wynikającego z art. 343 § 5a kpk nie uchylało.

Z powodu tych mankamentów przeprowadzonego postępowania, w szczególności nieprawidłowego zawiadomienia oskarżonego o terminie posiedzenia, zaskarżony wyrok należało uchylić. Sąd Rejonowy ponownie rozpoznając sprawę zbada, czy wobec stanowiska oskarżonego istnieją podstawy do uwzględnienia wniosku prokuratora, względnie czy istnieje możliwość modyfikacji zawnioskowanej wobec oskarżonego kary zgodnie z oczekiwanym przez niego kierunkiem. W celu trafnego rozstrzygnięcia postara się także doprecyzować, czy oskarżony domaga się

przeprowadzenia postępowania dowodowego przez sąd, czy też jedynie modyfikacji kary bezwzględnego pozbawienia wolności na karę tego rodzaju, ale z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.